

Kihnu Kooli hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

Üldpõhimõtted

Hariduslike erivajadustega lasteks (*edaspidi* HEV-õpilased) nimetatakse õpilasi, kes erinevad eakaaslastest oma võimetelt, kultuuriliselt või sotsiaalselt taustalt või isiksuseomadustelt sedavõrd, et vajavad oma arengupotentsiaali realiseerimiseks keskkonna ümberkorraldamist. Haridusliku erivajadusega õpilased võivad olla nii puudega, õpiraskustega, aga ka andekad või mingitel muudel põhjustel õpikeskkonna kohandamist vajavad lapsed ja noored.

1. Haridusliku erivajaduse (sh andekuse) märkajaks võivad olla:
 - lapsevanemad,
 - klassijuhataja,
 - aineõpetajad,
 - tugispetsialistid (logopeed, eripedagoog, psühholoog, sotsiaalpedagoog, kooli medõde).
2. HEV-õpilaste õppe korraldamisel lähtub kool PRÕK §-s 17, PGS §-des 47, 48, 49 ja 51, 52, 53 sätetestust.

3. Kihnu Kooli tugiteenuste rakendamise kord

(1) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe ja arengu toetamist koordineerib koolis haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordinaator (*edaspidi* HEVKO), kes toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajatele, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

- (2) Kihnu Koolis on HEV-õpilase toetamiseks järgmised võimalused:
- Õpilase vajadustest lähtuv individuaalne juhendamine aineõpetaja/klassijuhataja poolt;
 - HEV-ümarlaua otsusega HTM määruse nr 59 §-s 16 ja §-s 34 sätestatud erisuste rakendamine hindeliste õpiülesannete sooritamisel, milleks võivad olla kohandused (vähendada/suurendada) õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses, millega ei kaasne nominaalse õppeaja muudatust ja minimaalsete õpiväljundite vähendamist;
 - ümarlauad erinevate osapoolte vahel arutamaks, mis on lapse individuaalsusest lähtudes just parim meede, mida rakendada;
 - individuaalse õppekava (IÕK) koostamine õpilasele, kui õpetaja märkab puudujääke õpilase teadmiste ja oskuste omandamisel ning õpilase kokkuvõttev hinne on „puudulik”, „nõrk” või jäetud välja panemata (e-koolis märke X);
 - individuaalse õppekava koostamine tervislikust seisundist tulenevalt;
 - individuaalse käitumise tugikava koostamine;
 - osalemine õpiabitundides;

Lisaks koolis pakutavatele teenustele pakub kool koostöös Innove Rajaleidjaga:

- logopeedi, eripedagoogi konsultatsioone;
- sotsiaalpedagoogi konsultatsioone;
- psühholoogi konsultatsioone.

(3) Tugispetsialistid viivad oktoobri ja novembri kuu jooksul 1.–4. ja vajadusel 5.–9. klassis läbi õpivõimete uuringu, et välja selgitada õpiabivajadus. Tagasisidet uuringust saavad lapsed, lapsevanemad, aineõpetajad ja klassijuhatajad.

(4) Eriandekuste ilmnemisel arvestavad õpetajad lapse võimete ja huvidega tunni töös (lisaülesanded jms). Õpilast aidatakse sobiva huviringi või -kooli leidmisel, kaasatakse huvi korral olümpiaadidel ja muudel teadmisi proovilepanevail võistlustel, konkurssidel, projektidel, konverentsidel. Loovtööde ja uurimistööde teemade valikul püütakse arvestada lapse huvide ja erivõimetega. Olenevalt lapse vanusest suunatakse teda osalema kooli õpilasesinduse töös, ülekooliliste ürituste korraldamises. Sportlikult andekaid õpilasi suunatakse esindama kooli piirkondlikel ja üleriigilistel spordivõistlustel. Musikaalseid õpilasi suunatakse osalema mudilas-, laste- või segakooris ning erinevates ansamblites, esinema koolikontsertidel ja kooli aktustel. Andeka õpilase osalemist ja panust huviringi või -kooli töös võib arvestada ka tema hindamisel õppetöös.

(5) Esmane sekkumine.

* Kui õpilasel ilmnevad õpiraskused, nõustab õpetaja ennetavalt ning pakub õpilasele järeleaitamistundi vastaval teemal ja koos lepatakse kokku järele vastamise aeg (1 järeleaitamistund üldtööaja sees nädalas).

* Tekkinud probleeme ja raskusi püüavad kõigepealt lahendada klassijuhataja ja aineõpetajad koostöös lapse ja tema vanematega. Toimuvad vestlused, sh arenguestlused, mille käigus püütakse leida lahendusi ja pakkuda abi lapsevanemale, kuidas kodus last paremini toetada.

* Õpilastel on õigus saada ainealast juhendamist/konsultatsiooni aineõpetajatelt pärast tunde.

* HEVKO lähtub HEV-ümarlaual käsitletud ettepanekutest ja otsustest ning korraldab õpilasele vajalike meetmete rakendamise.

* Kool võib määrata õppenõukogu otsusega õpilasele kohustuslikud õpiabitunnid, käitumise tugikava.

* Kui esmane sekkumine ei anna rahuldavaid tulemusi, kaasatakse tugispetsialistid.

* Nõustamise kättesaadavuse hõlbustamiseks külastavad tugispetsialistid sügisel Kihnu Kooli, et HEVKO ettepanekul kaardistada HEV lapsed ja teha ettepanekud tugimeetmete rakendamiseks ning anda konsultatsioone õpetajatele.

* Õppeaasta alguses kohtub tugispetsialist vastavalt vajadusele klassijuhatajatega, et kaardistada riskilapsed erinevates klassides.

(6) **Õpiabirühmad** alustavad tööd pärast HEV-ümarlaua läbiviimist. Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskutega ja väljakujunemata õpioskustega või/ning logopeediliste probleemidega õpilane, kes vaatamata esmasele sekkumisele ei suuda täita õppekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust. Õpiabitundidesse on vajadusel kaasatud ka aine- või klassiõpetaja.

(7) Põhikooliõpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk” või on jäetud hinne välja panemata (e-koolis märges X), koostatakse õpijõudluse analüüs vastava trimestri kohta. Õpijõudluse analüüsis annavad nii õpilane kui ka aineõpetaja hinnangu, millest on tingitud õpilase mahajäämus ja mida

oleks tema arvates otstarbekas õpilase abistamiseks rakendada.

(8) Aineõpetaja koostatud õpijõudluse analüüsi põhjal otsustab HEVKO, kes lähtub HEV-ümarlaua käsitletud ettepanekutest, kas õpilasele koostatakse uueks õppeperioodiks selles õppeaines individuaalne õppekava ja/või määratakse mõni muu tugimeede (nt kohustuslik konsultatsioonitund, õpiabirühm eripedagoogi või logopeedi juures), perevestlused või kooliväliste spetsialistide konsultatsioonid või uuringud, et aidata õpilasel omandada nõutavad teadmised ja oskused. HEV-ümarlaud koguneb selles küsimuses reeglina koolivaheaegadel. HEV-ümarlauda kuuluvad kooli tugispetsialistid, õppealajuhataja, klassijuhatajad, vajadusel aineõpetajad.

(9) Kui õpilast on hinnatud trimestris käitumis- ja/või hoolsushindega „mitterahuldav“, on õpilasele **käitumise tugikava** koostamine kohustuslik. Selle koostamist juhivad HEVKO. Klassijuhataja ja aineõpetajad teevad koostööd. Käitumise tugikava hõlmab tegevuskava ja tugikava rakenduskaarti vajadusel vaatluskaarti, positiivse käitumise kujundamise ankeeti (õpilane, lapsevanem, õpetaja) probleemide kaardistamiseks, arutelusid ja vestlusi õpetajate, lapsevanema, HEVKO, võimalusel psühholoogi vahel. Käitumise tugikava võib rakendada ka juhul kui klassijuhataja teeb sellekohase märke õpijõudluse analüüsis või tehakse HEV-ümarlauas ettepanek. Käitumiskava arutatakse läbi koos õpilase ja lapsevanemaga HEVKO ja klassijuhataja juhtimisel.

(10) **Individuaalset õppekava** rakendatakse siis, kui kool näeb vajadust teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õpitulemuste hindamises, õppeprotsessis või õppekeskkonnas, millega ei kaasne nominaalse õppeaja muudatus ja õpitulemuste vähendamist. Kokkulepped vormistatakse individuaalse arengu jälgimise kaardil.

(11) **Koduõpet** rakendatakse õpilasele, kellel on raske funktsioonihäire, haigus või puue või kelle tervislik seisund võib selle põhjustada ning kelle õppetöö läbiviimiseks erivajadusest tulenevalt puuduvad koolis võimalused, tingimused. Koduõpe toimub väljaspool kooli ruume.

(12) HEV-õpilastele koostatakse kooli infosüsteemis **individuaalse arengu jälgimise kaardid**, mida avavad ja täidavad klassijuhatajad, aineõpetajad ja tugispetsialistid. Individuaalse arengu kaardid täitmist kontrollib kooli infosüsteemis HEVKO.

(13) Kooli direktor võib eksameid korraldavat asutust eelnevalt informeerides võimaldada erivajadusega põhikoolilõpetaja eksamineerimiseks ühte või mitut eritingimust, mis on sätestatud HTM määruse nr 59 §-s 16 ja §-s 34.

(14) Kui kooli tugisüsteemide rakendamine ei ole andnud rahuldavaid tulemusi, kaasatakse tugivõrgustik väljaspool kooli. Kool teeb koostööd:

- Lastekaitsespetsialistidega (koolikohustuse mittetäitmine, puudulik koostöö lapsevanematega jne),
- Innove Rajaleidja keskusega,
- alaealiste komisjoniga (piirkonna noorsoopolitseiga).

Kinnitatud käskkirjaga 26.10.2020 nr 1-3/6